

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA REGIONÓW 2014

Województwo pomorskie

Dr hab. Hanna Godlewska-Majkowska, prof. SGH

Dr Agnieszka Komor

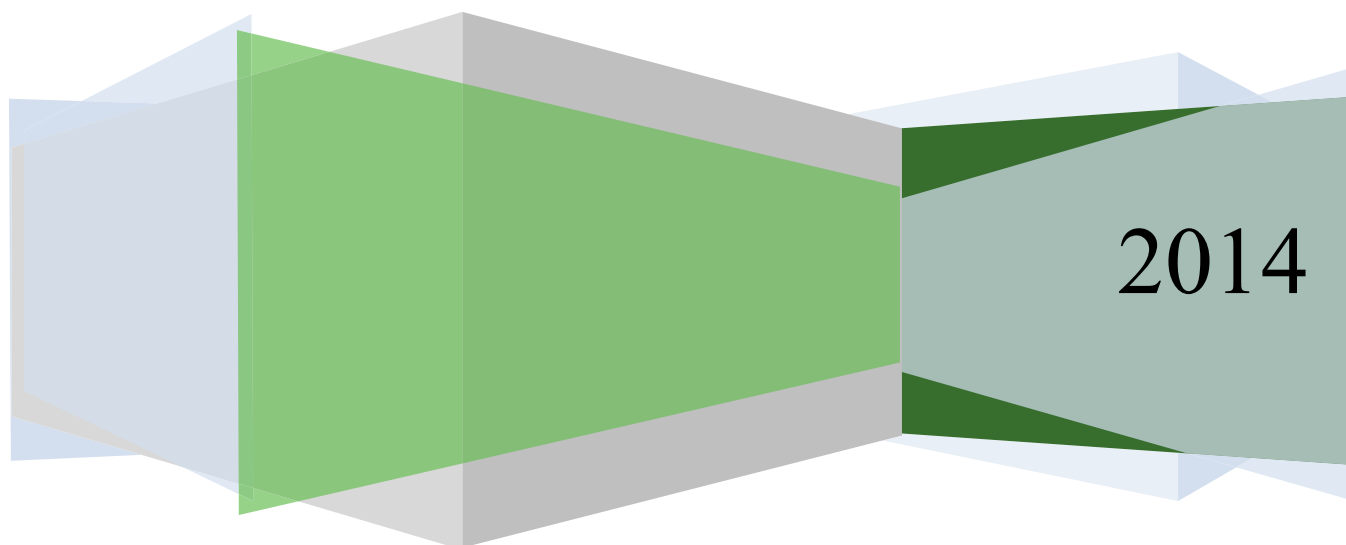
Dr Patrycjusz Zarębski

Mgr Mariusz Czernecki

Mgr Magdalena Typa

Raport przygotowany na zlecenie
Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.
w Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Warszawa, grudzień 2014

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych (PAIiIZ) jest instytucją rządową, która pomaga inwestorom od 1992 roku. Misją PAIiIZ jest tworzenie pozytywnego wizerunku Polski w świecie i dzięki temu zwiększenie napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych poprzez zachęcanie międzynarodowych firm do inwestowania w Polsce. PAIiIZ jest przydatnym partnerem dla zagranicznych przedsiębiorców wchodzących na polski rynek. Agencja przeprowadza inwestorów przez wszystkie niezbędne procedury administracyjne oraz prawne dotyczące danego przedsięwzięcia. Zapewnia również szybki dostęp do kompleksowej informacji dotyczących kwestii prawnych i biznesowych w zakresie inwestycji. Ponadto, pomaga w znalezieniu odpowiednich partnerów oraz dostawców, wraz z nowymi lokalizacjami.

PAIiIZ zapewnia bezpłatne profesjonalne usługi doradcze dla inwestorów, w tym:

- pomoc przy wyborze lokalizacji inwestycji w Polsce,
- dostosowane do potrzeb inwestorów wizyty w Polsce,
- informacje na temat otoczenia prawnego i gospodarczego Polski,
- informacje na temat dostępnych zachęt inwestycyjnych,
- ułatwianie kontaktów z władzami centralnymi i lokalnymi,
- identyfikację dostawców i wykonawców,
- opiekę nad inwestorami działającymi na terenie Polski (wsparcie reinwestycji w Polsce).

Oprócz **Krajowego Punktu Kontaktowego (KPK) OECD** prowadzi także Punkt Informacyjny dla firm, które są zainteresowane Funduszami Europejskimi. Działalności Agencji jest wspierana przez **Regionalne Ośrodki Pomocy Inwestorom**. Dzięki szkoleniom i stałemu wsparciu Agencji, ośrodki zapewniają kompleksowe usługi dla inwestorów na poziomie województwa.

Na stronie internetowej **www.paiz.gov.pl** inwestor znajdzie wszystkie niezbędne informacje o Polsce, polskiej gospodarce, regulacjach prawnych oraz inne szczegółowe informacje, które mogą być przydatne dla każdej firmy chcącej prowadzić swoją działalność na terenie Polski.

W 2011 roku zostało powołane Centrum Współpracy Gospodarczej PAIiIZ Chiny - Polska zapewniając kompleksowe informacje o możliwościach inwestycyjnych w Polsce oraz oferując wsparcie dla chińskich firm w trakcie procesu inwestycyjnego. Centrum jest odpowiedzialne za: promocję Polski jako lokalizacji dla inwestycji zagranicznych, identyfikację źródeł zagranicznych inwestycji bezpośrednich, wspieranie misji i delegacji z Chin, przygotowywanie analiz i informacji, utrzymując stały kontakt z chińskimi firmami działającymi w Polsce. Więcej informacji o projekcie "Go China" można znaleźć na stronie: **www.gochina.gov.pl**.

Od 2013 roku natomiast PAIiIZ realizuje program "Go Africa". Jego celem jest zachęcenie polskich przedsiębiorców do wejścia na rynki afrykańskie jak również promocja Polski w Afryce. By ten cel został osiągnięty PAIiIZ organizuje: misje rozpoznawcze do krajów afrykańskich, udział polskich przedsiębiorców w targach, konferencjach, seminariach i warsztatach w Polsce jak również w Afryce. Ponadto Agencja przygotowuje publikacje o rynkach afrykańskich. Więcej informacji o projekcie "Go Africa" można znaleźć na stronie: **www.goafrica.gov**.

WSTĘP

Niniejszy raport powstał na zamówienie Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych jako kolejna edycja raportów atrakcyjności regionów. Raporty te są corocznie publikowane od 2008, co jest efektem wykorzystania w praktyce gospodarczej badań naukowych prowadzonych od 2002 roku, pod kierunkiem dr hab. H. Godlewskiej-Majkowskiej w Szkole Głównej Handlowej, w Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, w Instytucie Przedsiębiorstwa. Wszyscy Autorzy stanowią trzon zespołu, rozwijającego metodykę pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów.

Raport składa się z kilku części. W pierwszej z nich zaprezentowano w sposób syntetyczny gospodarkę województwa pomorskiego, zwracając uwagę na jego potencjał społeczno-gospodarczy oraz poziom i strukturę gospodarki. W zamieszczonej w tej części opracowania znajduje się tabelaryczne syntetyczne ujęcie najważniejszych informacji społeczno-gospodarczych z uwzględnieniem ocen atrakcyjności inwestycyjnej. Następnie zaprezentowano pozycję województwa na tle innych regionów Polski i Unii Europejskiej, zwracając uwagę na najważniejsze dla regionu rodzaje przemysłu oraz sektory wysokiej szansy.

Drugą część raportu poświęcono ukazaniu wewnętrznego zróżnicowania atrakcyjności inwestycyjnej województwa pomorskiego w skali powiatów i gmin. W tym celu wykorzystano wyniki badań naukowych Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie odnoszące się do wszystkich gmin i powiatów w Polsce, co czyni zaprezentowane oceny pomorskich powiatów i gmin porównywalnymi z ocenami innych jednostek w pozostałych województwach Polski.

Trzecia część raportu jest poświęcona prezentacji wiodących instytucji otoczenia biznesu w województwie ze wskazaniem rodzaju wsparcia dla inwestorów. Następnie ukazane jest rozmieszczenie i efekty działalności specjalnych stref ekonomicznych w województwie.

Część tę kończy prezentacja wyników konkursu „Gmina na 5!”, który pozwolił na wyłonienie gmin, które nie tylko są bardzo atrakcyjne pod względem atrakcyjności inwestycyjnej, ale i odznaczają się najlepszą dostępnością informacji użytecznych dla inwestorów i przedsiębiorców w kontaktach przez Internet.

Raport wieńczy aneks, w którym ujęto zestawienie tabelaryczne ocen atrakcyjności inwestycyjnej dla powiatów i gmin województwa. Zawiera on również tabelaryczne zestawienie efektów funkcjonowania Specjalnych Stref Ekonomicznych.

W pracy zastosowano dwa podejścia do atrakcyjności inwestycyjnej. Wyróżniono **potencjalną atrakcyjność inwestycyjną** definiowaną jako zespół regionalnych walorów lokalizacyjnych, które mają wpływ na osiąganie celów inwestora (np. w postaci kształtowania się kosztów prowadzonej działalności gospodarczej, przychodów ze sprzedaży, rentowności netto oraz konkurencyjności danej inwestycji).

Ponadto zastosowano pojęcie rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej, rozumianej jako zdolność regionu do wykreowania satysfakcji klienta - inwestora i wywołania absorpcji kapitału finansowego i rzeczowego w formie inwestycji. Można ją mierzyć za pomocą efektywności poniesionych nakładów kapitału.¹

Wskaźniki potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej w wersji podstawowej (PAI1) oceniają walory lokalizacyjne regionów. Są one obliczane dla jednostek różnych szczebli podziału statystycznego (gminy, powiaty, podregiony, województwa). Wskaźniki odnoszą się do całości gospodarki narodowej oraz do poszczególnych wybranych sekcji gospodarki: C - przemysłu przetwórczego, G - handlu i napraw, I - turystyki i gastronomii, M - działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej. Sekcje te stanowią trzon gospodarki regionalnej.

W raportach oprócz wskaźników PAI1 wykorzystano wskaźniki skonstruowane wyłącznie dla województw, w oparciu o wiele cech dostępnych od poziomu województw. Umożliwiają znacznie szerszy kontekst ocen atrakcyjności inwestycyjnej w porównaniu do wskaźników PAI1. Są to wskaźniki grupy PAI2, opracowane na potrzeby oceny atrakcyjności inwestycyjnej w ujęciu ogólnym, czyli dla gospodarki narodowej a także w odniesieniu do ww. sekcji gospodarki.

Ponadto w raporcie wykorzystano oceny rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), nawiązującej do napływu kapitału inwestycyjnego oraz efektów inwestycji, rozpatrywanych z punktu widzenia produktywności i efektywności poniesionych nakładów. Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna może być odnoszona do poziomu województw ze względu na dostępność danych statystycznych.

Zaproponowane miary są przedmiotem corocznej ewaluacji, dzięki konsultacjom z instytucjami obsługującymi inwestorów zagranicznych, jak i bezpośrednim kontaktom zespołu z jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami przedsiębiorców. Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie **Instytutu Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej** (<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>), a także w licznych publikacjach naukowych i ekspertyzach.

1. Szerzej na ten temat m.in. w: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski jako źródło przedsiębiorczych przewag konkurencyjnych*, praca zespołowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Studia i Analizy Instytutu Przedsiębiorstwa, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2012; H. Godlewska-Majkowska, *Polish regions and their investment attractiveness in the EU*, w: *POLAND Competitiveness Report 2013. National and Regional Dimensions*, M. Weresa (editor), Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2013, s. 299-316.

1. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI REGIONALNEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gospodarka województwa pomorskiego jest jedną z lepiej rozwijających się w Polsce. Nadmorskie położenie sprzyja rozwojowi gospodarki morskiej w regionie: budową i naprawą okrętów oraz obsługą portów. Położenie sprzyja również rozwojowi rybołówstwa oraz turystyki. W ciągu ostatnich kilku lat prężnie rozwija się szkutnictwo. W niewielkich stoczniach powstają zarówno nowoczesne jachty, jak i repliki średniowiecznych łodzi.

Na atuty województwa składają się następujące elementy:

- w województwie funkcjonują dwa parki naukowo-technologiczne i dwie specjalne strefy ekonomiczne. Na ich terenach działają min. nowoczesne zakłady produkujące podzespoły elektroniczne i nowoczesne zakłady farmakologiczne,
- na obrzeżach Gdańska powstaje mała „Dolina Krzemowa”, gdzie swoje siedziby mają m.in. producent urządzeń kontroli dostępu (Stel), producent oprogramowania multimedialnego (Young Digital Planet) oraz ośrodek badawczo-rozwojowy firmy Intel Technology Poland. Pod Gdańskiem działa firma DGT, znany producent nowoczesnych systemów łączności. W Pomorskiem działa 8 procent wszystkich polskich firm informatycznych, ponadto w województwie produkuje się 18% oprogramowania komputerowego,
- Pomorze jest światowym liderem wyrobów bursztyniarskich. W ponad 3 tys. małych zakładów pracuje około 10 tys. rzemieślników i artystów projektujących biżuterię. Ich roczne przychody, zwłaszcza z eksportu, ocenia się na ponad 300 mln dolarów. W 2006 roku zostało otwarte w Gdańsku jedyne na świecie Muzeum Bursztynu,
- bogate walory przyrodnicze dla rozwoju turystyki,
- region posiada ważny kompleks portowy, pełniący funkcje ogólnokrajowe i międzynarodowe,
- województwo dysponuje bardzo dobrze rozwiniętą bazą naukowo-dydaktyczną w postaci uczelni wyższych i instytucji badawczych. Cechą wyróżniającą system kształcenia w regionie są uczelnie kształcące na kierunkach związanych z gospodarką morską wysoko oceniane (kategoria I) przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Instytut Budownictwa Wodnego, Instytut Morski).

Zbiorczą charakterystykę województwa zawiera tabela 1.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka gospodarki województwa pomorskiego

Wyszczególnienie	Województwo pomorskie	Polska	Udział procentowy województwa w wielkości krajowej
Potencjał rynkowy			
PKB per capita w 2012 r. (zł/osoba)	39759,4	41439,1	-

Liczba ludności (osoby stan na stan na 31 XII 2013)	2295811	38495659	6,0%
Potencjał zasobów pracy			
Absolwenci szkół wyższych w 2013 r. (osoby)	28064	454986	6,2%
Absolwenci szkół średnich w 2013 r. (osoby)	15215	271333	5,6%
Liczba pracujących w 2013 r. (osoby)	894	15568	5,7%
Struktura pracujących w 2013 r.	sektor rolniczy	7,1%	12,0%
	sektor przemysłowy	31,0%	30,5%
	sektor usługowy	61,9%	57,5%
Nakłady inwestycyjne i kapitał spółek z udziałem kapitału zagranicznego w województwie			
Nakłady inwestycyjne w 2012 r. (mln zł)	2616,7	79942,6	3,3%
Kapitał spółek w 2012 r. (mln zł)	15837,1	206992,3	7,7%
Specjale strefy ekonomiczne w województwie			
– Pomorska – Słupska			
Oceny wyróżniające województwo kujawsko-pomorskie wg PAI2 i RAI (klasa A, B i C)			
Potencjalna atrakcyjność inwestycyjna PAI_2		Gospodarka narodowa klasa B Przemysł kapitałochłonny klasa B Przemysł pracochłonny klasa B Handel klasa B Turystyka klasa A Edukacja klasa B	
Rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna RAI		Gospodarka narodowa klasa C Przemysł klasa C Handel klasa C Działalność profesjonalna naukowa i techniczna klasa C	
Wyróżnione powiaty i gminy wg PAI1_GN			
Powiaty	Klasa A	m.Sopot, m.Gdańsk, m.Słupsk, m.Gdynia	
	Klasa B	pucki, gdański	
Gminy	Klasa A	Sopot (m), Tczew (m), Pruszcz Gdański (m), Gdańsk (m), Krynica Morska (m), Malbork (m), Lębork (m), Słupsk (m), Chojnice (m), Puck (m), Starogard Gdański (m), Wejherowo (m), Kwidzyn (m), Ustka (m), Gdynia (m), Rumia (m), Władysławowo (m), Jastarnia (m), Reda (m), Łeba (m), Kościerzyna (m), Człuchów (m), Kosakowo (w), Pruszcz Gdański (w), Kolbudy (w)	
	Klasa B	Hel (m), Skórcz (m), Ustka (w), Sztutowo (w), Kobylnica (w), Starogard Gdański (w), Słupsk (w), Kościerzyna (w), Żukowo (m-w), Bytów (m-w)	

Objaśnienia

(m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

PAI – potencjalna atrakcyjność inwestycyjna, RAI - rzeczywista atrakcyjność inwestycyjna

* Więcej informacji w Aneksie w tab. 3.

Źródło: opracowanie własne.

Liczba osób zamieszkujących województwo w roku 2013 to 2295811 mieszkańców, co stanowiło 6,0% ludności Polski. W województwie pomorskim struktura wieku w roku 2013 przedstawiała się następująco: na wiek przedprodukcyjny przypadało 19,5% osób, produkcyjny: 63,4% i poprodukcyjny: 17,1% (Polska analogicznie: 18,2%, 63,4% i 18,4%).

Główny potencjał dla tworzenia kapitału ludzkiego w województwie stanowi 27 uczelni wyższych, w których kształci się 101914tys. studentów, czyli 6,6% studentów w skali kraju. W województwie do szkół zasadniczych uczęszcza 7,2% uczniów województwa, natomiast do techników 5,8%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie była równa w sierpniu 2014 r. 11,3%, dla porównania w Polsce - 11,7%.² Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w pierwszym półroczu 2014 wyniosło 3906,6zł, czyli 103,6% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Województwo pomorskie dostarczyło w 2012 r. 5,7% produktu krajowego brutto Polski. Oznacza to, że w przeliczeniu na jednego mieszkańca stanowiło to 39759,4zł, przy średniej dla Polski 41439,1zł. Wynik ten plasuje województwo na 5 miejscu w kraju. Dynamika wzrostu PKB w województwie w latach 2003-2012 wyniosła 192,4%, przy średniej dla Polski równej 189,2%.

W porównaniu do całego kraju, struktura zatrudnienia w województwie charakteryzuje się udziałem sektora usług na poziomie 61,9% podczas gdy na sektor rolniczy i przemysłowy przypada analogicznie 7,1% i 31,0% pracujących (GUS, BDL 2014).

W strukturze przemysłu województwa pomorskiego można zauważyć szczególną pozycję kilku działów takie jak: produkcja artykułów spożywczych (10 % wartości produkcji sprzedanej całego przemysłu województwa na koniec 2013 roku), produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (7%), zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i wodę (7%) oraz produkcja wyrobów z metali (6).

Jako region nadmorski województwo pomorskie odznacza się znacznym udziałem w krajowej produkcji sprzedanej działu „Produkcja pozostałego sprzętu transportowego”. Udział ten wyniósł w roku 2013 20%. Ponadto wyróżnia spośród innych województw jako ważny producent w takich rodzajach produkcji jak:

- produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (17%),
- produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania (7%),

² Bezrobotni oraz stopa bezrobocia wg województw, podregionów i powiatów (stan w końcu sierpnia 2012 r.) GUS.

- produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (7%),
- produkcja maszyn i urządzeń (6%).

W ostatnich trzech latach województwo pomorskie podwyższyło lub utrzymało swoją pozycję konkurencyjną, mierzoną udziałem w krajowej wartości produkcji sprzedanej w przypadku następujących działów przemysłu:³

- produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
- produkcja artykułów spożywczych
- produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych.
- produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
- produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych
- produkcja urządzeń elektrycznych
- produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
- produkcja mebli.

Dla inwestorów istotne znaczenie może mieć to, które sektory są postrzegane jako strategiczne przez władze województwa pomorskiego. Na podstawie strategii rozwoju regionalnego można do nich zaliczyć: high-tech, logistyka, sektor morski, turystyka, sektor rolno-spożywczy

Ważną wskazówką dla inwestorów zainteresowanych dokonaniem inwestycji w województwie pomorskim, może być lista tzw. sektorów wysokich szans, ustalona przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych przy współpracy z samorządem województwa pomorskiego w oparciu o obserwacje tendencji w zakresie napływu inwestycji do tego województwa. Są to sektory:

- BPO/SSC/BSS,
- energetyki,
- ICT,
- logistyki,
- chemia lekkiej,
- motoryzacji.

Inwestycje te mogą być lokowane w specjalnie przygotowanych na preferencyjnych warunkach atrakcyjnych lokalizacjach oferowanych przez Specjalne Strefy Ekonomiczne: **Pomorska, Słupska, w następujących podstrefach:**

³ Obliczenia na podstawie Biuletynu Statystycznego Województwa Pomorskiego, I kwartał 2014 oraz Biuletynu Statystycznego I kwartał 2014, www.stat.gov.pl (10.11.2014) . Za utrzymanie pozycji konkurencyjnej uznano zmianę do 0,25 punktu procentowego.

- **SSE Pomorska podstrefy:** Chojnice (w), Człuchów (w), Gdańsk (m), Gdynia (m), Gniewino (w), Krokowa (w), Kwidzyn (m), Malbork (m), Starogard Gdański (m), Sztum (m-w), Tczew (m), Tczew (w)
- **SSE Słupska podstrefy:** Debrzno (m-w), Słupsk (m), Słupsk (w), Ustka (m), Żukowo (m-w)

We wszystkich wymienionych lokalizacjach inwestorzy mogą uzyskać ulgę w podatku dochodowym sięgającą 35% - 55%, w zależności od wielkości przedsiębiorstwa - więcej na temat zasad pomocy publicznej:

http://www.paiz.gov.pl/strefa_inwestora/zachety_inwestycyjne_w_sse.

2. POZYCJA WOJEWÓDZTWA NA MAPIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Województwo pomorskie charakteryzuje się wysoką ogólną atrakcyjnością inwestycyjną, o czym świadczy przyznanie województwu klasy B wg wskaźnika potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej. Region uzyskał także bardzo wysokie oceny potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej dla sekcji przemysł kapitałochłonny (klasa B), przemysł pracochłonny (klasa B), handel i naprawy (klasa B), hotele i restauracje (klasa A), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (klasa C).⁴

Atrakcyjność inwestycyjną można także określić na podstawie wskaźników rzeczywistej atrakcyjności inwestycyjnej (RAI), opartych na mikroklimatach takich jak: produktywność majątku trwałego, produktywność pracy, samofinansowanie JST oraz nakłady inwestycyjne. Region uzyskał ponadprzeciętne oceny wskaźników RAI dla gospodarki narodowej (klasa C) oraz dla przemysłu przetwórczego, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz handlu (klasa C)

Znajduje to odzwierciedlenie w wysokiej piątej pozycji województwa w Polsce pod względem wartości kapitału podstawowego podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego, dzięki pozyskaniu 7,7% jego napływu (na podstawie danych za rok 2012).

W oparciu o metodykę opracowaną przez zespół Instytutu Przedsiębiorstwa w ramach badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, od dwóch lat tworzona jest ocena atrakcyjności inwestycyjnej dla wszystkich regionów Unii

⁴ Sekcja C - przemysł przetwórczy, sekcja G - handel i naprawy, sekcja I - hotele i restauracje, sekcja M - działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Z opisem metodycznym pomiaru atrakcyjności inwestycyjnej regionów Polski oraz powiatów i gmin można zapoznać się na stronie Instytutu Przedsiębiorstwa Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie Szkoły Głównej Handlowej - <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/publikacje>

Europejskiej. Ocena ta oparta jest na pomiarze atrakcyjności zasobów pracy, rynku oraz innowacyjności.⁵

Województwo pomorskie jest drugim pod względem atrakcyjności inwestycyjnej regionem w Polsce na tle regionów Unii Europejskiej. Województwo pomorskie można zaklasyfikować na 148 pozycji wśród 270 regionów europejskich. Względem poprzedniego badania województwo pomorskie poprawiło swoją lokatę o jedną pozycję i wciąż zachowało ocenę atrakcyjności inwestycyjnej na poziomie D, czyli nieznaczaco poniżej średniej unijnej. Najsilniejszą stroną województwa pomorskiego jest mikroklimat kapitału ludzkiego (klasa B), w którym region został sklasyfikowany na 68 pozycji.

Warto dodać, że ze względu na różną metodologię badań dla regionów w Polsce oraz regionów w Unii Europejskiej oraz zmienne uwzględnione w badaniu, ich wyniki są nieporównywalne. Dzieje się tak dlatego, że nie wszystkie dane dotyczące województw, gmin i powiatów są dostępne (np. nie wszystkie regiony posiadają aktualne informacje dotyczące infrastruktury).

Województwo jest bardziej atrakcyjne niż regiony:

- **austriackie:** Niederösterreich, Burgenland;
- **belgijskie:** Prov. Luxembourg;
- **bułgarskie:** Severoiztochen, Yugoiztochen, Severen tsentralen, Yuzhen tsentralen, Severozapaden;
- **brytyjskie:** South Yorkshire, Shropshire and Staffordshire, Tees Valley and Durham, Highlands and Islands, Cumbria, East Yorkshire and Northern Lincolnshire, West Wales and The Valleys, Cornwall and Isles of Scilly, Lincolnshire;
- **czeskie:** Severovýchod, Jihozápad, Moravskoslezsko, Střední Morava, Severozápad;
duńskie: Sjælland, Nordjylland;
- **francuskie:** Guyane, Languedoc-Roussillon, Franche-Comté, Lorraine, Auvergne, Basse-Normandie, Limousin, Bourgogne, Champagne-Ardenne, Poitou-Charentes, Picardie; **greckie:** Kentriki Makedonia, Kriti, Notio Aigaio, Thessalia, Ipeiros, Dytiki Ellada, Sterea Ellada, Ionia Nisia, Dytiki Makedonia, Voreio Aigaio, Peloponnisos, Anatoliki Makedonia, Thraki;
- **hiszpańskie:** Castilla y León, Galicia, Comunidad Valenciana, Ciudad Autónoma de Ceuta, Andalucía, Illes Balears, Canarias, Castilla-La Mancha, Región de Murcia, Extremadura; **holenderskie:** Friesland, Drenthe;
- **litewskie:** Lietuva;
- **łotewskie:** Latvija;
- **niemieckie:** Thüringen, Koblenz, Oberpfalz, Schwaben, Schleswig-Holstein, Münster, Chemnitz (NUTS 2006), Niederbayern, Weser-Ems, Sachsen-Anhalt, Lüneburg;

⁵ Więcej: *Atrakcyjność inwestycyjna regionów Polski na tle Unii Europejskiej*, praca zbiorowa pod red. H. Godlewskiej-Majkowskiej, Oficyna Wydawnicza SGH, Warszawa 2014 oraz <http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KNoP/struktura/IP/struktura/ZOB/>

portugalskie: Região Autónoma da Madeira, Algarve, Norte, Alentejo, Região Autónoma dos Açores, Centro;

- **rumuńskie:** Vest, Nord-Vest, Centru, Sud-Est, Nord-Est, Sud-Vest Oltenia, Sud – Muntenia; **słowackie:** Západné Slovensko, Stredné Slovensko, Východné Slovensko;
- **słoweńskie:** Vzhodna Slovenija, węgierskie: Nyugat-Dunántúl, Közép-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Dél-Alföld, Észak-Alföld;
- **włoskie:** Toscana (NUTS 2006), Friuli-Venezia Giulia (NUTS 2006), Valle d'Aosta/Vallée d'Aoste, Marche (NUTS 2006), Campania, Abruzzo, Umbria (NUTS 2006), Molise, Sardegna, Sicilia, Puglia, Calabria, Basilicata,

3. ZRÓŻNICOWANIE WEWNĘTRZNE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ WOJEWÓDZTW

Atrakcyjność inwestycyjna poszczególnych jednostek administracyjnych województwa jest wynikiem oceny istotnych z punktu widzenia inwestora warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej. Za czynniki te przyjmuje się: sytuację na rynku pracy, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz społeczną, a także sytuację rynkową oraz uwarunkowania przyrodnicze.

Ocena **ryнку pracy** informuje inwestora o możliwości pozyskania pracowników do planowych przedsięwzięć gospodarczych, nadwyżce lub niedoborach tych pracowników, co pośrednio wpływa na koszty zatrudnienia.

Ocena stanu **infrastruktury technicznej** pozwala planować przedsięwzięcia gospodarcze, które wymagają przygotowania terenu inwestycyjnego w podstawowe elementy techniczne, takie jak: instalacje przesyłowe: wody, gazu, prądu, a także urządzenia ochrony środowiska w postaci oczyszczalni ścieków.

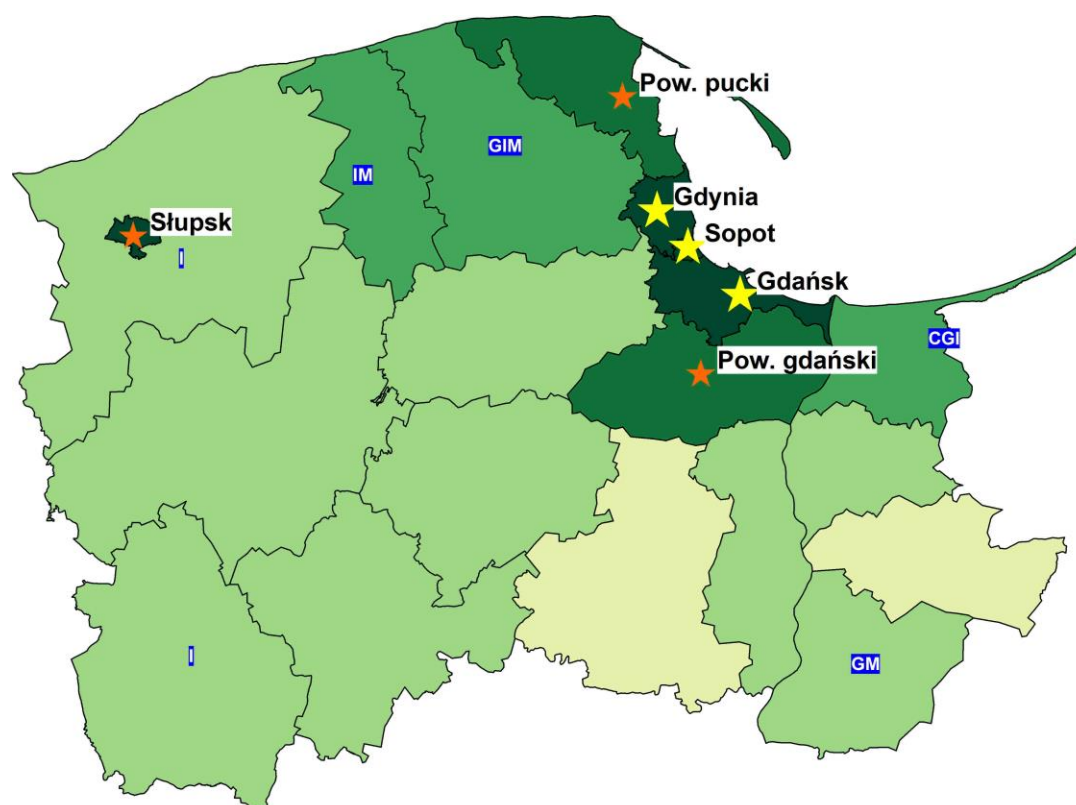
Infrastruktura społeczna oceniana jest przez pryzmat wyposażenia danej lokalizacji w budynki oraz urządzenia decydujące o jakości życia mieszkańców, czy też rozwoju kapitału ludzkiego, poprzez dostęp do edukacji, służby zdrowia, obiektów sportowo-rekreacyjnych, technologii informacyjnych, w tym Internetu.

Sytuacja rynkowa informuje inwestora o chłonności rynku, czyli liczbie potencjalnych konsumentów, a także pośrednio o ich zamożności, czyli możliwości nabywania towarów i usług.

Na potrzeby oceny atrakcyjności lokalizacji usług turystycznych i ich pochodnych, poddano ocenie **uwarunkowania przyrodnicze**, które stanowią jednocześnie istotny element kształtowania jakości życia mieszkańców.

Łączna ocena wszystkich wymienionych elementów w poszczególnych powiatach lub gminach, pokazuje przestrzenne zróżnicowanie atrakcyjności inwestycyjnej w województwie. Dodatkowo prezentowane są wyniki oceny dla poszczególnych obszarów gospodarki, takich jak: przemysł, handel, usługi turystyczne oraz usługi nowoczesne związane z działalnością profesjonalną, naukową oraz techniczną (rysunek 3 i 4). Prezentowane na mapie wyróżnione lokalizacje oznaczono gwiazdami, które wskazują najwyższe oceny, wspomnianych już wyżej poszczególnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej.

Rysunek 3. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej powiatów woj. pomorskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW
dla gospodarki narodowej w 2012

★ Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

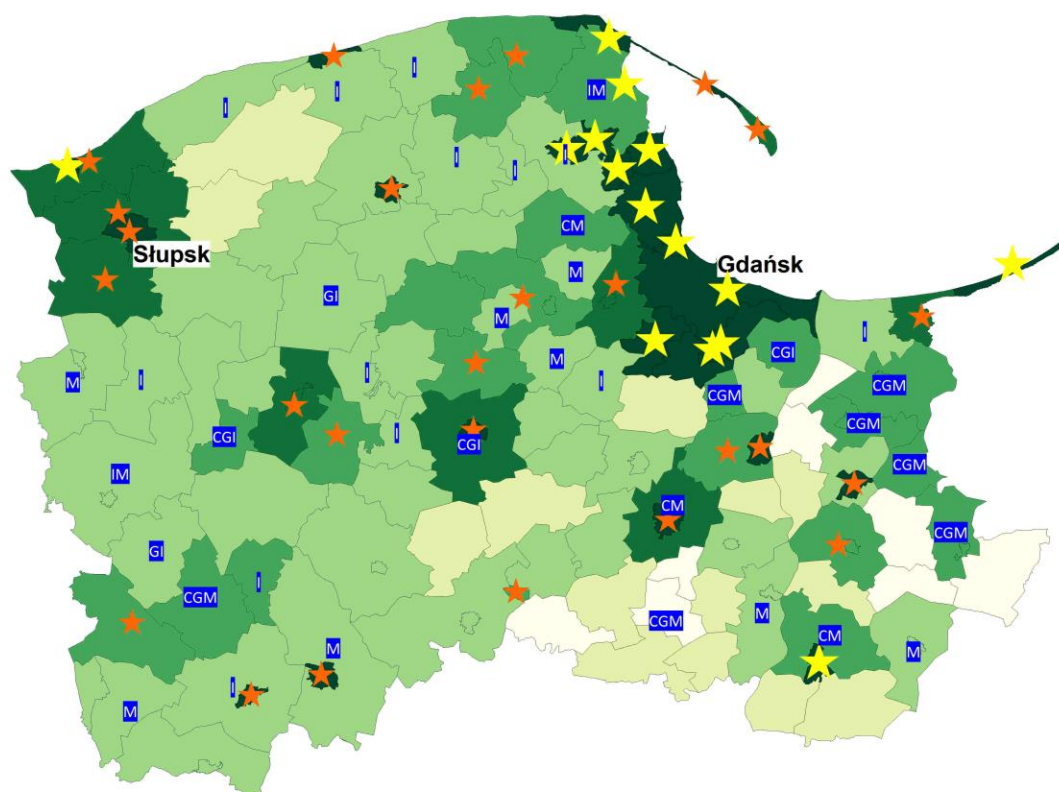
C Przemysł
G Handel
I Hotele i restauracje
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Powiaty oznaczone złotą gwiazdą:

Gdynia, Sopot, Gdańsk

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 4. Zróżnicowanie przestrzenne potencjalnej atrakcyjności inwestycyjnej gmin woj. pomorskiego z uwzględnieniem najbardziej atrakcyjnych sekcji

POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN
dla gospodarki narodowej w 2012

★ Najwyższa ocena
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

★ Oceny ponadprzeciętne
dla wszystkich sekcji
wg PKD C, G, I, M

Oceny ponadprzeciętne
dla poszczególnych sekcji
wg PKD C, G, I, M

C Przemysł
G Handel
I Hotele i restauracje
M Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna

Gminy oznaczone złotą gwiazdą:

Gdańsk (m), Gdynia (m), Kolbudy (w), Kosakowo (w), Krynica Morska (m), Kwidzyn (m), Pruszcz Gdański (m), Pruszcz Gdański (w), Puck (m), Reda (m), Rumia (m), Sopot (m), Ustka (m), Wejherowo (m), Władysławowo (m)

Źródło: opracowanie własne.

Gwiazda pomarańczowa oznacza, iż powiat lub gmina uzyskała ponad przeciętną ocenę we wszystkich analizowanych obszarach (gospodarki narodowej, przemysłu, handlu, usług turystycznych oraz usług profesjonalnych) natomiast **gwiazda złota** jest najwyższym wyróżnieniem i oznacza najwyższą ocenę wszystkich analizowanych sekcji gospodarczych w danym powiecie lub gminie.

W grupie powiatów najwyżej ocenione miasta na prawach - **złote gwiazdy** to: Gdańsk Gdynia Sopot natomiast w grupie powiatów ziemskich są to: oraz wyróżnione **gwiazdą pomarańczową** to powiat ziemski gdański, pucki oraz powiat grodzki Słupsk.

W grupie gmin miejskich najwyżej ocenione, wyróżnione

- **złotą gwiazdą** to miasta: Gdańsk (m), Gdynia (m), Krynica Morska (m), Kwidzyn (m), Pruszcz Gdański (m), Puck (m), Reda (m), Rumia (m), Sopot (m), Ustka (m), Wejherowo (m), Władysławowo (m),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Chojnice (m), Czarna Woda (m), Człuchów (m), Hel (m), Jastarnia (m), Kościerzyna (m), Lębork (m), Łeba (m), Malbork (m), Słupsk (m), Starogard Gdański (m), Tczew (m).

W grupie gmin wiejskich najwyżej ocenione, wyróżnione

- **złotą gwiazdą** to: Kolbudy (w) Kosakowo (w) Pruszcz Gdański (w),
- **gwiazdą pomarańczową** to: Gniewino (w), Kobylnica (w), Krokowa (w), Rzeczenica (w), Słupsk (w), Stężyca (w), Studzienice (w), Sztutowo (w), Tczew (w), Ustka (w).

W grupie gmin miejsko-wiejskich wyróżnione:

- **gwiazdą pomarańczową** to gminy: Bytów (m-w), Kartusy (m-w), Sztum (m-w), Żukowo (m-w).

4. WSPARCIE INSTYTUCJONALNE INWESTORA I PRZEDSIĘBIORCY W WOJEWÓDZTWIE

Rozwój instytucji otoczenia biznesu w regionie stanowi ważny czynnik jego atrakcyjności inwestycyjnej. Szczególnie istotną rolę odgrywają instytucje wspierające przedsiębiorczość, rozwiązania proinwestycyjne, komercjalizację badań naukowych i innowacyjność przedsiębiorstw.

4.1. INSTYTUCJE OTOCZENIA BIZNESU

Wśród instytucji okołobiznesowych w województwie (z wyłączeniem instytucji naukowo-badawczych), które mają wpływ na rozwój gospodarczy regionu znajdują się m.in. izby gospodarcze, stowarzyszenia, inkubatory przedsiębiorczości, parki technologiczne, centra transferu technologii, ośrodki doradztwa, instytucje finansowe oraz agencje rozwoju.

Dla inwestorów szczególnie ważnym wsparciem jest system regionalnych Centrów Obsługi Inwestora stworzony przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A. w porozumieniu z marszałkami województw dla zapewnienia inwestorom kompleksowej obsługi na poziomie każdego województwa.

W województwie pomorskim jest to:

Centrum Obsługi Inwestora działające w strukturze

Agencji Rozwoju Pomorza S.A.

www.investinpomerania.pl

Pomorskie Centrum Obsługi Inwestora jako Partner PAIiIZ to: „one stop shop”, źródło potrzebnych inwestorowi informacji regionalnych, przepisów i aktów prawnych, ofert inwestycyjnych oraz aktualnych danych o gospodarce regionu, jednostka której pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje do obsługi inwestorów. Personel COI działa według standardów określonych przez Polską Agencję Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., został przeszkolony w Agencji i ma zapewnioną stałą pomoc merytoryczną jej pracowników.

Bardzo istotnym narzędziem wspomagającym inwestorów są Specjalne Strefy Ekonomiczne, których zasady działania oraz efekty zostały opisane w dalszej części raportu.

Poniżej prezentujemy szereg wybranych instytucji okołobiznesowych w województwie pomorskim, które pracują na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, poprzez wspieranie rozwoju nowoczesnych technologii i pobudzanie tworzenia powiązań kooperacyjnych oraz innych form współpracy. Są to:

Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza (www.rigp.pl)

RIGP jest organizacją samorządu gospodarczego, zrzeszającą na zasadzie dobrowolności przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie województw pomorskiego, zachodniopomorskiego, warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego i wielkopolskiego. Zadania Izby to m.in.: reprezentowanie i ochrona interesów gospodarczych członków w szczególności wobec organów państwowych, nawiązywanie współpracy, wymiana doświadczeń z krajowymi i zagranicznymi organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców, kształtowanie i upowszechnianie zasad etyki w działalności gospodarczej, wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych dotyczących działalności gospodarczej oraz uczestniczenie w opracowywaniu projektów aktów prawnych w tym zakresie. Izba świadczy pomoc w kojarzeniu przedsiębiorstw zagranicznych i krajowych.

Business Center Club - Łoża Gdańska (www.bcc.org.pl)

BCC jest organizacją przedsiębiorców i indywidualnych pracodawców. Business Centre Club prowadzi aktywny lobbing gospodarczy na rzecz rozwoju gospodarki wolnorynkowej, tworzenia prawa, obrony interesów polskich przedsiębiorców. BCC reprezentuje interesy pracodawców poprzez uczestnictwo w różnorodnych gremiach, m.in. w Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych, Wojewódzkich Komisjach Dialogu Społecznego, wojewódzkich i powiatowych Radach Zatrudnienia, Radzie Ochrony Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Socjalnych, Naczelnej Radzie Zatrudnienia. BCC jest inicjatorem Forum Dialogu (płaszczyzny komunikowania się różnych grup społecznych) oraz propagatorem idei społecznej odpowiedzialności firm.

Centrum Transferu Technologii w Gdańsku (www.cttinfo.pl/)

Celem CTT jest stworzenie pomostu pomiędzy innowacyjnymi przedstawicielami nauki, wynalazcami, designerami idei a przemysłem, głównie z sektora MŚP. Wśród zadań Centrum można wymienić m.in.: organizację i realizację procesów transferu technologii, promocję i komercjalizację osiągnięć naukowych poprzez wdrażanie jej wyników do praktyki, inspirowanie i wspieranie inicjatyw gospodarczych, promowanie przedsiębiorczości i stosowania nowatorskich rozwiązań, pomoc w nawiązywaniu naukowej i gospodarczej współpracy międzynarodowej, tworzenie bazy danych o podmiotach gospodarczych poszukujących partnerów gospodarczych lub technologii.

Kwidziński Park Przemysłowo-Technologiczny (<http://www.kppt.pl/>)

KPPT powstał z inicjatywy instytucji samorządów lokalnych w celu utworzenia infrastruktury dla rozwoju firm innowacyjnych, w tym w szczególności działających w branży odnawialnych źródeł energii (OZE). Oferta Parku obejmuje m.in.: usługi informacyjne i doradcze, pomoc w zakresie pozyskiwania środków z funduszy Unii Europejskiej, pomoc w poszukiwaniu zagranicznych partnerów handlowych. Park oferuje tereny inwestycyjne (planowane jest włączenie terenów inwestycyjnych KPPT do Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej) oraz powierzchnie przygotowane do prowadzenia działalności biurowej, biurowo – usługowej, produkcyjnej i magazynowej, a także świadczenie usług biurowych.

Gdański Park Naukowo-Technologiczny (www.gpnt.pl)

W GPN-T mieszczą się laboratoria, obiekty biurowo-technologiczne, Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe, EduPark oraz EduPrzedszkole. Park oferuje nowoczesne powierzchnie technologiczno-produkcyjne, technologiczno-biurowe oraz laboratoryjne wyposażone w infrastrukturę teleinformatyczną (Park jest rozbudowywany - III etap rozbudowy GPN-T zakończy się w I kwartale 2015). W Parku powołany został również Inkubator technologiczny zapewniający warunki do powstawania i rozwoju nowych firm opartych na wiedzy i nowoczesnych technologiach, zakładanych przez absolwentów uczelni i pracowników naukowych. Inwestorzy mogą na terenie Parku skorzystać z pomocy publicznej w formie zwolnienia z podatku dochodowego na podstawie zezwolenia Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej Sp. z o.o.

Agencja Rozwoju Pomorza S.A. (www.arp.gda.pl)

ARP S.A. działa na rzecz rozwoju Pomorza; pomaga przedsiębiorcom, instytucjom otoczenia biznesu i samorządom lokalnym; inicjuje i wspiera przedsięwzięcia gospodarcze o znaczeniu regionalnym. Podstawowe cele realizowane przez Agencję to m.in.: wspieranie przedsiębiorczości (głównie MŚP), wspomaganie władz samorządowych w realizacji polityki regionalnej, wspieranie procesów inwestycyjnych i obsługa inwestorów (ARP jest koordynatorem działań inicjatywy Invest in Pomerania), obsługa środków pomocowych UE, promocja województwa pomorskiego, inicjowanie i uczestnictwo w projektach współpracy międzynarodowej.

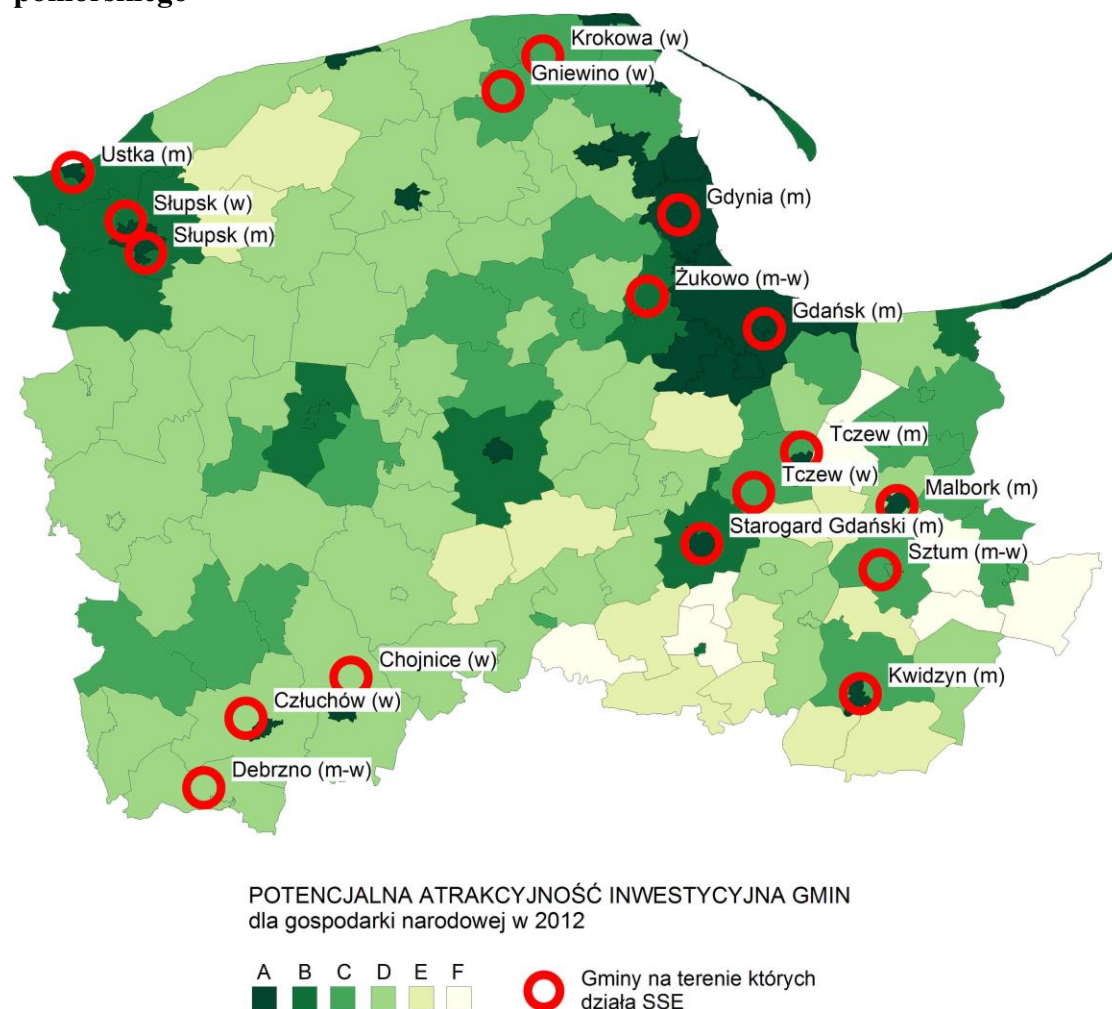
4.2. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREFY EKONOMICZNYCH W WOJEWÓDZTWIE POMORSKIM

Na terenie województwa pomorskiego funkcjonują 2 specjalne strefy ekonomiczne: Pomorska i Słupska. Do końca 2013 r. strefy swoim zasięgiem obejmowały nieruchomości położone na terenie 8 miast i 9 gmin - zob. rys. 5.

Pierwsze tereny strefowe powołano w 1997 r. Przedsiębiorstwa strefowe działające w regionie poniosły do końca 2012 r. nakłady inwestycyjne na łączną kwotę 4 mld zł, co stanowi 4% wszystkich nakładów inwestycyjnych poniesionych w SSE w Polsce. W tym samym okresie przedsiębiorstwa strefowe utworzyły 10 tys. nowych miejsc pracy w regionie, co stanowi 5% wszystkich nowych miejsc pracy utworzonych w strefach (tab. 4).

Największe wartościowo inwestycje napłynęły do Kwidzyna: Interantional Paper-Kwidzyn Spółka z o.o. (przemysł papierniczy), Jabil Assembly Poland Spółka z o.o. (przemysł elektrotechniczny), Jabil Circuit Poland Spółka z o.o. (przemysł elektrotechniczny), Lemahieu Polska Spółka z o.o. (produkcja opakowań, skrzynek i kształtek ze styropianu), Tczewa: Cartondruck Polska Spółka z o.o. (produkcja ekskluzywnych opakowań z tektury litej), Edoradca Spółka z o.o. (Centrum Badawczo-Rozwojowe OZE), Flextronics International Poland Spółka z o.o. (przemysł elektroniczny), Gemalto Spółka z o.o. (przemysł elektroniczny), MBF Sp. z o.o. (produkcja balonów), PG Mechanika sp. z o.o. (przemysł elektromechaniczny), PRESS GLASS S.A. (produkcja szyb), SILGAN METAL PACKAGING Tczew S.A. (produkcja opakowań metalowych), TAPFLO sp. z o.o. (producent pomp przemysłowych), VETREX Sp. z o.o. (produkcja okien) oraz Starogardu Gdańskiego: AKOMEX sp. z o.o. (produkcja opakowań z tektury litej i falistej dla przemysłu: spożywczego, farmaceutycznego, kosmetycznego oraz chemicznego); Biologiczne Technologie Farmaceutyczne sp. z o.o. (przemysł farmaceutyczny); Centrum Innowacji Farmaceutycznych sp. z o.o. (przemysł farmaceutyczny); Centrum Syntezy Molekuł sp. z o.o. (przemysł farmaceutyczny); GILLMET sp. z o.o. - Cynkownia Ogniowa (cynkowanie ogniowe); ZAKŁADY FARMACEUTYCZNE „POLPHARMA” S.A. (przemysł farmaceutyczny).

Rys. 5. Rozmieszczenie specjalnych stref ekonomicznych na terenie województwa pomorskiego

Źródło: Opracowanie własne.

Zgodnie z planami rozwoju poszczególnych stref ekonomicznych na terenie województwa pomorskiego zakłada się pozyskiwanie inwestorów:

- prowadzących działalność badawczo-rozwojową, z sektora nowoczesnych usług i zaawansowanych technologii, współpracujących z instytucjami naukowymi oraz zajmujących się gromadzeniem i przetwarzaniem danych, z branży maszynowej - w przypadku Pomorskiej SSE,
- świadczących usługi transportowo-magazynowe oraz reprezentujących branże: motoryzacyjną, przetwórstwo drzewne, przemysł elektromaszynowy i metalowy w przypadku Słupskiej SSE.

4.3. GMINA NA 5!

Studenckie Koło Naukowe Przedsiębiorczości i Analiz Regionalnych, działające przy Instytucie Przedsiębiorstwa Szkoły Głównej Handlowej po raz kolejny opublikowało wyniki raportu z badania jakości obsługi potencjalnych inwestorów przez urzędy gmin. Przedmiotem badań jakościowych nad atrakcyjnością inwestycyjną jest ocena stron internetowych oraz kontaktu elektronicznego w wersji polsko - i anglojęzycznej z urzędami gmin, przy wykorzystaniu metody tajemniczego klienta (ang. *mystery client*). Ocenę poziomu obsługi inwestora przy wykorzystaniu elektronicznych narzędzi komunikacji stanowi suma badanych elementów. Wyróżniające się jednostki samorządu terytorialnego otrzymują tytuł Gmina na 5!. W tegorocznej edycji na potrzeby rankingu ocenie poddano wszystkie gminy klasy A i B wg rankingu PAI 2012.

W efekcie przeprowadzonej oceny tytułem "Gminy na 5!" wyróżniono 59 gmin, z czego 3 z terenu województwa pomorskiego: Lębork (m), Gdańska (m) oraz Słupsk (m).

Wyróżnione gminy z województwa pomorskiego cechuje dbałość o witryny internetowe. Każda z nich uzyskała przynajmniej 80% punktów do zdobycia, a Gdańsk jako jedna z dwóch gmin w badaniu osiągnął maksymalną liczbę punktów w tej kategorii. Oceniając odpowiedzi na wiadomości od potencjalnych inwestorów należy zwrócić uwagę, że jeśli odpowiedź zostanie nadesłana, to zawiera większość potrzebnych odpowiedzi. Wszystkie gminy docenione w tegorocznym badaniu utrzymały tytuł Gmina na 5! z zeszłorocznego badania.

ANEKS

Tabela 1. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA WOJEWÓDZTW DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
Województwo	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Województwa						
DOLNOŚLĄSKIE	0,39	A	A	A	B	A
KUJAWSKO-POMORSKIE	0,29	C	C	E	D	D
LUBELSKIE	0,17	F	F	F	F	F
LUBUSKIE	0,23	E	E	D	C	D
ŁÓDZKIE	0,29	C	C	D	E	D
MAŁOPOLSKIE	0,32	C	C	B	B	C
MAZOWIECKIE	0,4	A	A	A	A	A
OPOLSKIE	0,22	E	E	D	E	D
PODKARPACKIE	0,23	E	E	E	E	D
PODLASKIE	0,2	F	F	F	E	E
POMORSKIE	0,34	B	C	B	A	B
ŚLĄSKIE	0,41	A	A	B	C	A
ŚWIĘTOKRZYSKIE	0,16	F	F	F	F	F
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	0,24	E	E	C	C	E
WIELKOPOLSKIE	0,31	C	C	C	D	B
ZACHODNIOPOMORSKIE	0,34	B	B	B	A	B

Źródło: Opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 2. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA POWIATÓW WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAI1_GN	PAI1_GN	PAI1_C	PAI1_G	PAI1_I	PAI1_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Powiaty						
m. Sopot	0,384	A	A	A	A	A
m. Gdańsk	0,363	A	A	A	A	A
m. Słupsk	0,324	A	A	A	B	A
m. Gdynia	0,318	A	A	A	A	A
pucki	0,288	B	B	B	A	B
gdański	0,279	B	B	B	C	C
nowodworski	0,251	C	C	C	B	D
lęborski	0,244	C	D	D	C	C
wejherowski	0,244	C	D	C	C	C

Źródło: opracowanie na podstawie wyników badań statutowych Kolegium Nauk o Przedsiębiorstwie, pod kierunkiem H. Godlewskiej – Majkowskiej

Tabela 3. POTENCJALNA ATRAKCYJNOŚĆ INWESTYCYJNA GMIN WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO W DLA GOSPODARKI NARODOWEJ ORAZ WYBRANYCH SEKCJI

Gmina	PAII_GN	PAII_GN	PAII_C	PAII_G	PAII_I	PAII_M
	Gospodarka narodowa	Gospodarka narodowa	Przemysł	Handel	Hotele i restauracje	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Gminy miejskie						
Sopot (m)	0,288	A	A	A	A	A
Tczew (m)	0,277	A	A	A	B	A
Pruszcz Gdański (m)	0,277	A	A	A	A	A
Gdańsk (m)	0,273	A	A	A	A	A
Krynica Morska (m)	0,272	A	A	A	A	A
Malbork (m)	0,270	A	A	A	B	A
Lębork (m)	0,266	A	A	A	B	A
Słupsk (m)	0,265	A	A	A	B	A
Chojnice (m)	0,264	A	A	A	B	A
Puck (m)	0,263	A	A	A	A	A
Starogard Gdański (m)	0,261	A	A	A	B	A
Wejherowo (m)	0,258	A	A	A	A	A
Kwidzyn (m)	0,258	A	A	A	A	A
Ustka (m)	0,257	A	A	A	A	A
Gdynia (m)	0,256	A	A	A	A	A
Rumia (m)	0,253	A	A	A	A	A
Władysławowo (m)	0,243	A	A	A	A	A
Jastarnia (m)	0,231	A	A	A	A	B
Reda (m)	0,230	A	A	A	A	A
Łeba (m)	0,228	A	A	A	A	B
Kościerzyna (m)	0,227	A	A	A	C	A
Człuchów (m)	0,227	A	A	A	B	A
Hel (m)	0,212	B	B	B	A	C
Skórcz (m)	0,205	B	B	B	D	B
Czarna Woda (m)	0,192	C	C	C	C	C
Gminy wiejskie						
Kosakowo (w)	0,266	A	A	A	A	A
Pruszcz Gdański (w)	0,244	A	A	A	A	A
Kolbudy (w)	0,231	A	A	A	A	A
Ustka (w)	0,215	B	B	B	A	C
Sztutowo (w)	0,208	B	B	B	A	C
Kobylnica (w)	0,206	B	B	B	A	C
Starogard Gdański (w)	0,204	B	B	D	D	B
Słupsk (w)	0,202	B	B	B	B	C

Kościerzyna (w)	0,202	B	B	B	B	D
Pszczółki (w)	0,200	C	B	C	D	B
Tczew (w)	0,200	C	C	C	C	B
Gniewino (w)	0,200	C	C	B	B	C
Cedry Wielkie (w)	0,199	C	C	C	B	D
Krokowa (w)	0,196	C	C	B	A	C
Stężycza (w)	0,196	C	C	C	B	C
Rzeczynica (w)	0,191	C	C	B	B	C
Stare Pole (w)	0,191	C	C	C	D	C
Tuchomie (w)	0,189	C	C	C	C	D
Studzienice (w)	0,187	C	C	C	B	C
Szemud (w)	0,186	C	C	D	D	C
Konarzyny (w)	0,185	C	D	D	C	D
Kwidzyn (w)	0,184	C	C	D	D	C
Przechlewo (w)	0,184	C	C	C	D	C
Sierakowice (w)	0,184	C	D	D	D	D
Puck (w)	0,183	C	D	D	B	C
Gminy miejsko-wiejskie						
Żukowo (m-w)	0,211	B	B	B	A	B
Bytów (m-w)	0,204	B	C	C	B	B
Kartuzy (m-w)	0,199	C	C	C	C	B
Sztum (m-w)	0,196	C	C	C	C	B
Nowy Dwór Gdański (m-w)	0,195	C	C	C	D	C
Dzierzgoń (m-w)	0,189	C	C	C	D	C
Nowy Staw (m-w)	0,188	C	C	C	E	C

Oznaczenia: (m) – gmina miejska, (w) – gmina wiejska, (m-w) – gmina miejsko-wiejska

Źródło: jak do tab. 1.

Uwaga: wszystkie wskaźniki w raporcie zostały policzone w oparciu o najbardziej aktualne dane z Banku Danych Lokalnych (2014).

Tabela 4. EFEKTY FUNKCJONOWANIA SPECJALNYCH STREF EKONOMICZNYCH NA KONIEC 2013 R.

Nazwa SSE	Powiat, gmina	Skumulowane nakłady inwestycyjne na koniec 2013 r. w mln zł	Liczba nowych miejsc pracy na koniec 2013 r.	Sektory wiodące (co najmniej 20% udziału w nowych inwestycjach)
Pomorska	Powiat chojnicki (w) Chojnice	58,05	36	wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Pomorska	Powiat człuchowski (w) Człuchów	0,00		brak branży wiodącej
Słupska	Powiat człuchowski (m-w) Debrzno	0,00		brak branży wiodącej
Słupska	Powiat słupski (m) Ustka	0,00		brak branży wiodącej
Słupska	Powiat słupski (w) Słupsk	190,82	369	artykuły spożywcze, magazynowanie i usługi wspomagające transport
Słupska	Powiat m. Słupsk (m) Słupsk	286,42	876	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń, magazynowanie i usługi wspomagające transport
Słupska	Powiat kartuski (m-w) Żukowo	0,00		brak branży wiodącej
Pomorska	Powiat kwidzyński (m) Kwidzyn	1 114,10	1 285	papier i wyroby z papieru, komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Pomorska	Powiat malborski (m) Malbork	78,24	109	chemikalia i wyroby chemiczne
Pomorska	Powiat pucki (w) Krokowa	164,75	775	artykuły spożywcze, metale
Pomorska	Powiat starogardzki	605,16	1 706	podstawowe

	(m) Starogard Gdański			substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne
Pomorska	Powiat tczewski (m) Tczew	898,72	3 703	komputery, wyroby elektroniczne i optyczne
Pomorska	Powiat tczewski (w) Tczew	132,77	908	wyroby z gumy i tworzyw sztucznych, wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych
Pomorska	Powiat wejherowski (w) Gniewino	0,00		brak branży wiodącej
Pomorska	Powiat sztumski (m-w) Sztum	0,44	0	artykuły spożywcze
Pomorska	Powiat m. Gdańsk (m) Gdańsk	346,40	108	papier i wyroby z papieru
Pomorska	Powiat m. Gdynia (m) Gdynia	136,39	159	wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Gospodarki.

Oznaczenia: (m) - miasto, (m-w) gmina miejsko-wiejska, (w) gmina wiejska

Tłumaczenie oraz redakcja raportu: Magdalena Senderowska, Paulina Mechło